

A boszniai káptalan kiadatlan oklevelei (1300–1353)

Jelen forrásközlés a boszniai káptalan hiteleshelyi működésének legkorábbi emlékei közül kíván 17, eddig kiadatlan oklevelet regesztaszzerűen, valamint eredeti latin szövegében közreadni. Az oklevelek mindegyike eredeti vagy átirat formájában maradt fenn, a szövegeközlés nem tartalmazza a tartalmi átiratban vagy említésben fennmaradt kiadatlan okleveleket. Ugyanakkor a forrásközlés után mellékletként egy táblázat található, amely a boszniai káptalan hiteleshelyi tevékenységének regisztrálható első fél évszázadából az összes eredetiben, átiratban, tartalmi átiratban vagy említésben fennmaradt oklevélet jelzi időrendi sorrendben, levéltári jegyzetekkel elátva és az előforduló kiadásokat, regesztákat is megadva.¹

A magyar nyelvű regesztát minden esetben a latin nyelvű szövegkiadás követi, ezután található az oklevél fennmaradási formáját, a szöveg hagyományozódását, esetleges regeszták kiadását jelző apparátus. A regeszták elkészítésében, illetve a regesztákban alkalmazott jelek, rövidítések, illetve az apparátus tekintetében az *Anjou-kori Oklevéltár* sorozat szerkesztési elvei és rövidítésjegyzéke volt az iránymutató.² Terjedelmi okok miatt is eltérés csak a határjárások leírásában található, amennyiben a határjárás tényét a regeszták csak jelzik, hiszen az az eredeti szövegben a regeszta alatt nyomon követhető, illetve azok az oklevelek, amelyek az itt kiadottak közül határjárást tartalmaznak, már megjelentek az *Anjou-kori oklevéltár* sorozat vonatkozó köteteiben a határjárást is tartalmazó magyar regesztával.

¹ A forrásközlés alapja a szerző kutatásai a boszniai káptalan hiteleshelyi tevékenysége és hiteleshelyi oklevelei tárgykörében. A boszniai káptalanról és hiteleshelyi tevékenységének kezdeteiről l. TÓTH ILDIKÓ: Káptalan a déli határszélen. (A boszniai székeskáptalan terüeli hatóköre a XIV. század közepéig). In: „Magyaroknak eleiről”. Ünnepi tanulmányok a hatvan esztendő Makk Ferenc tiszteletére. Szerk. PITI FERENC. Szeged 2000. 617–635.

² A szerkesztési elvekre és a jelek, rövidítések feloldására l. *Anjou-kori Oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. I.* Szerk. KRISTÓ GYULA. Budapest–Szeged 1990. 5–39., ill. XX. Szerk. PITI FERENC. Budapest–Szeged 2004. 7–47.

1. 1305. okt. 13.

[A boszniai káptalan előtt] Kornél fia: Tamás mr. fiává fogadja Aba nb. Sándor fia: Sándor mr.-t, és öreg kora, valamint ínsége miatt élete végéig szóló eltartási kötelezettséggel neki adja Chychnyak birtokát. Hj. Erről a káptalan autentikus pecsétjével megerősített privilégiumot ad ki. D. in quind. B. Mychaelis arch., a. d. 1305.

Omnibus Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis salutem in omnium Salvatore. Ad universorum noticiam harum serie litterarum volumus pervenire, quod magister Thomas filius Kornelii ad nostram accedens personaliter presenciam nobis retulit oraculo vive vocis, quod magistrum Alexandrum filium Alexandri de genere Aba recepit et asumpsit sibi in filium adoptivum et possessionem suam Chythnyak vocatam eidem magistro Alexandro propter defectum senectutis et suas necessitates nunmodicas [!] assignavit ita videlicet, quod idem magister Alexander ipsum magistrum Thomam usque vitam suam sicut patrem carnalem cum omni reverencia et honore debet conservare et eidem victuum necessaria, prout melius et honestius poterit necnon vestimenta attribuet, prout coram nobis asumpsit, post vero mortem eiusdem magistri Thome possessio ipsius antedicta cedit in ius et proprietatem predicti magistri Alexandri perpetuo et irrevocabiliter possidenda. Mete autem terree seu possessionis dicti magistri Thome hoc ordine distinguntur. Prima meta incipit et exit a fluvio Orioua et tendit versus septemtrionem ad quandam arborem pyri et idem arbor est circumfusa cum meta terrea et ex illa parte commetaneus est possessio Lypia, deinde tendit ad quandam vallem, que dicitur Zuhodol et vadit usque caput ipsius vallis et ibi est arbor sylicis cum meta terrea circumdata, deinde descendit directe ad quandam rivulum et transeundo ipsum rivulum pervenit ad arborem cherasii, deinde ascendit per beerch ad arborem sylicis et circumdata est cum meta terrea et de ipsa arbore per eundem berch descendit ad quandam rivulum versus orientem, deinde ascendit per berch et per modicum eundo spacium descendit in fluvium Stythnyak et per ipsum fluvium Stythnyak vadit sursum et separatur a terra Lypoa ac tendit ad terram Wlkosa et vadit ad unam vallem

et ibi est truncus nucis et per vallem ascendendo pervenit ad magnam viam versus orientem iuxta terram Chepurnyak et ibi sunt due mete terree, inde reflectitur versus meridiem per eandem magnam viam et ibi sunt due mete terree et ibi est terra Stephani dicti Kuun, deinde iuxta eandem viam in terra Chepurnya iuxta terram Stythnyak due mete sunt terree, deinde iuxta terram Martini sunt due mete terree, deinde iuxta terram Machius vadit per viam directe eundo versus meridiem et exit de via et ibi est meta terrea iuxta terram Iwan, ab hinc pervenit ad terram Pauli et ibi est dumus harast circumfusa cum meta terrea, deinde vadit ad dumum egur cum meta terrea circumdata, deinde vadit inter dumos reketia et vadit ad caput cuiusdam rivuli et per eundem rivulum descendendo separatur a terra Pauli et ibi commetatur terra castris et per eundem rivulum semper eundo versus meridiem satis in bono spacio vadit per dumos reketia transit quandam viam, que vadit ad Posogauar et pervenit ad unam arborem populus cum meta terrea circumdata, exinde eundo per mega pervenit ad dumum chypka et est circumfusa cum meta terrea et per ipsum mega directe eundo pervenit ad dumum reketia cum meta terrea circumdata, semper eundo versus meridiem cadit ad caput cuiusdam putei et ibi separatur terra castris et vadit iuxta terram Drusk tendens versus occidentem cadit ad fluvium Stythnyak, deinde vadit ad arborem populus et reflectitur et tendit ad metam primam et sic terminatur. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes concessimus litteras privilegiales appositione sigilli nostri autentici munimine roboratas. Datum in quindenis Beati Mychaelis archangeli anno Domini millesimo trecentesimo quinto.

E.: Dl. 1692. (NRA. 1505. 7.) Alul chirographált, hátoldalán középkori kézírással: „Super Sthychnyak”. Középkori feljegyzés: „Hic sunt littere ad confessiones Thome filii Cornelii in facto possessionis Stichnyak vocate magistro Allexandro filio condam Allexandri de Nekche in capitulo Bosnensi date et emanate”; lila-piros fonalon kerek, teljesen lekopott, természetes színű viasz függőpecsét töredéke.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. I. 773. szám.

2. 1306. júl. 6.

A boszniai káptalan előtt Ibrahun c. fia: Abraam c. és anyai testvére, Iwan örökölt földjük, Cerkewyk egy részét 32 M.-ért odaadják Mowr fia: Marknak és feleségének, Isalthnak, Ibrahun leányának, testvérüknek leánynegyedként szavatosság vállalásával. Hj. Erről a káptalan autentikus pecsétjével megerősített oklevelet ad ki. D. in oct. ap. Petri et Pauli BB., a. d. 1306.

Capitulum ecclesie Boznensis universis Christi fidelibus presencium noticiam habituris salutem in Domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod comite Abraam et Iwan fratre suo uterino filiis Ibrahun ab una parte, Mark filio Mowr ex altera coram nobis personaliter constitutis, iidem Abraam et Iwan confessi sunt viva voce, quod quandam particulam terre ipsorum hereditarie in Cerkenyk existentem cum omnibus utilitatibus et pertinenciis in eadem habitis ipsi Mark pro triginta marcis et duabus plene receptis sicut dixerunt et domine Isalth sorori ipsorum filie comitis Ibrahun consorti videlicet eiusdem Mark pro quarta filiali de possessionibus ipsorum sibi de iure contulissent iure perpetuo et irrevocabiliter possidendam tali vinculo interposito, quod quicumque ipsum Mark et eandem dominam sororem ipsorum ratione dicte particule terre infestaret temporis in processu, iidem Abraam et Iwan expedire tenebuntur propriis laboribus et expensis, qui si expedire non possent contra quoslibet, extunc in alia possessione ipsorum equalem particulam utilitate et quantitate eidem Mark et consorti eiusdem tenebuntur assignare. Mete autem ipsius particule terre, sicut partes nobis concorditer dixerunt, hoc ordine distinguntur. Prima meta incipit ubi Prizeklechpotoka cadit in Cyrkwenykpotoka iuxta terram magistri Thome filii Benedicti et exit de eadem versus meridiem ad magnam viam et per eandem viam eundo cadit in Strezewchpotoka et ibi separatur a terra magistri Thome antedicti, inde vadit sursum versus occidentem in bono spacio in eandem Strezewchpotoka et exit de eadem versus septem[trion]em, ubi intrat in Myhojlpotoka et per eandem vadit sursum in bono spacio per silvam et ascendit in montem Stremuch vocatum et est ibi meta terrea circa viam banuta vocatam et transit ipsam [viam versus o]rientem, ubi iungitur terre Myske et ibi reflectitur sursum versus septemtrionem et cadit in eandem Prezekluchpotoka

et per eandem tendit sursum similiter versus septemtrionem, ubi or[iretur Prezek]lechpotoka prenotata et ibi separatur a terra Myske antedicti et a capite eiusdem Prezekluch vadit sursum in Zelemen et venit ad viam et ibi reflectitur per eandem viam versus orientem [et tendi]t circa terram magistri Thome antedicti descendendo et pervenit ad Zlobinakerece et inde descendit ad Palespotoka, inde vero ascendit in montem Paleshege vocatum et ibi est quedam arbor t[hul]i, inde descendit et venit in quendam rivulum et idem cadit in Cyrkwennyk sepedictum et per eandem descendendo venit ad metam priorem et ibi terminatur. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam presentes appensione nostri sigilli autentici fecimus communiri. Datum in octavis apostolorum Petri et Pauli Beatorum anno Domini millesimo trecentesimo sexto.

E.: Dl. 86 898. (Hg. Esterházy cs. lt. 43. A. 7.) Hiányos, felül chirograpált. Hátoldalán egykorú glagolita írás, hártyszalagon sérült, kerek, természetes színű függőpecsét.

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1355. aug. 31. > pozsegi káptalan, 1363. szept. 25. Dl. 4481. (NRA. 620. 48.) (1306. évi kelettel)

K.: -.

R.: Anjou-oklt. II. 46. szám.

3. 1307. dec. 6.

A boszniai káptalan előtt Lampert fia: Mark c. előadja, hogy a szintén jelen lévő Zolouch (Zaluoch) fia: János mr. Karatna faluja lerombolásában okozott 60 M. kár ügyében János mr. őt és testvérét: Razboyd c.-t a Wolko (Wolkow) m.-i Tolman és Lanka birtokokat illetően [III.] András király és István c. alországbíró előtti perben legyőzte, és a bírósági ítélet szerint a birtokok Jánosé tettek, amint ez a király és az alországbíró privilégiumaiból kiderült. A későbbi pereskedés elkerülése végett Mark c. eladja Tolman és Lanka (Lanha) birtokokat János mr.-nek 60 M.-ért szavatosság vállalásával, aki az összeget részben báni dénárookban, részben 6 pensát érő M.-ban a boszniai káptalan előtt dec. 6-án (in fe. B. Nicolai conf.) kifizette. Mark megígéri, hogy kiadatja számára a privilégiumot, ha azt bárhol be akarná mutatni. Kelt Iwan mr. kanonok keze által, János prépost, Gergely éneklő-, Bertalan örkanonok, Herym dékán. Actum autem in fe. B. Nicolai conf., a. d. 1307.

Capitulo [!] ecclesie Boznensis universis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris presencium noticiam habituris salutem in Domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod comite Mark filio Lamperti ab una parte, et magistro Johanne filio Zolouch ac [!] ex altera personaliter coram nobis constitutis idem comes Mark confessus est viva voce, quod cum predictus magister Johannes pro destructione ville ipsius Karatna vocate irrogata dampna sexaginta marcarum et pro iudicis quampluribus, in quibus ipsum Mark et comitem Razboyd fratrem suum carnalem in possessionibus eorum Tolman et Lanka vocatis in dicto comitatu de Wolko existentibus legitime citatus in presencia domini Andree quondam illustris regis Hungarie et comitis Stephani viceiudicis curie sue convicisset et ab hoc predictae possessiones Tolman et Lanka ad ius et proprietatem ipsius magistri Johannis secundum formam iudici [!] cum omnibus utilitatibus et pertinenciis universis nullo penitus contradictore existente iusto modo fuisset devolute, prout etiam nos in privilegiis eiusdem domini regis et comitis Stephani viceiudicis curie sue super eo confectis plenius vidimus contineri, tamen ne processu temporum super predictis possessionibus per quempiam successorem eiusdem comitis Mark contra predictum magistrum Johannem aut suos heredes litis questio aliqualiter susscitari possit vel orriri, idem comes Mark receptis sexaginta marcas ab dicto magistro Johanne possessiones Tolman et Lanka iam prefatas cum omnibus utilitatibus et pertinenciis suis universis similiter nullo contradictore existente ipsi magistro Johanni et suis he[redibus heredumque suorum] successoribus dedit, tradidit et vendidit irrevocabiliter iure prepetuo, pacifice et quiete possidendas, quas quibus sexaginta marcas predictus magister Johannes partim in denariis banalibus, partim in estimatione condigna sex pensas pro marca computando in festo Beati Nicolai confessoris ipsi comiti Mark filio Lamperti plene persolvit, coram nobis obligavit se eciam idem comes Mark et assumpsit, quod si qui cognatorum vel vicinorum suorum contra magistrum Johannem vel successores suos super facto predictarum possessionum ullorumque tempore agere intenderint, idem comes Mark expedire teneretur propriis laboribus et expensis, dixit etiam idem comes Mark, quod ubicumque vel coram quolibet capitulo predictus magister Johannes presens privilegium voluerit exhibere, extunc sub eadem forma sibi privilegium concedatur atque daretur. Datum per

manus magistri Iwan concanonici nostri, Johanne preposito, Gregorii cantore, Bartholomeo custode, Herym decano ceterisque fratribus in ecclesia Dei iugiter famulantibus. Actum autem in festo Beati Nicolai confessoris anno Domini millesimo trecentesimo septimo.

Á.: I. Lajos király, 1375. jan. 20. > szerémi káptalan, 1389. márc. 15. SNA. Zay cs. ugróci (Uhrovec) lt. D. 1. 7. (Df. 265 826.) E.-je privilégium volt.

Tá.: Szécsényi Tamás országbíró, 1354. febr. 20. Uo. 1. 5. (Df. 265 824.) (1307. évi kelettel)
K.: –.

R.: Anjou-oklt. II. 266. szám.

Megj.: István alországbíró 1300. ápr. 30-i privilégiumát l. W. X. 382–387., III. András király 1300. [július 23. körüli] privilégiumát l. Reg. Arp. 4318. szám.

4. 1313. jún. 11.

A boszniai káptalan jelenti [I.] K[ároly] királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően Boor fia: Miklós királyi ember jelenlétében kiküldte tanúbizonyosságát, akik megtudták Wlko m.-i nemesek körében végzett vizsgálatuk alapján, hogy Elek fia: Demeter, Péter fia: Simon, Domonkos fiai: Dobov, Chethev és Leukus Azaryas-i nemesek Gara-i István mr. fia: Kozol (dict.) Pál mr. 23 faluját, serviens-e, Byze fia: Máté házát a faluval együtt, Pál mr. házait és épületeit felégették, az ingó és ingatlan javakat elragadták, Pál mr. feleségére a házait rágyújtották. D. in crastino diei festivitatis S. Trinitatis, a. d. 1313.

Excellentissimo domino suo K[ároly] Dei gracia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Boznensis inclinacionem et oraciones in Domino debitas et devotas. Receptis litteris vestre serenitatis reverenter cum Nycolao filio Boor homine vestro ad sciendum et inquirendum infrascripta nostrum misimus hominem pro testimonio fidedignum, qui ad nos reversi concorditer retulerunt, quod a nobilibus de comitatu de Wlko diligenter inquirendo scivissent viginti tres villas magistri Pauli dicti Kozol filii magistri Stephani de Gara et domum Mathei filii Byze servientis eiusdem simul cum villa et proprias domos et edificia ipsius magistri Pauli per Demetrium filium Elek,

Simonem filium Petri, Dobov, Ghethev et Leukus filios Dominici nobiles de Azaryas omnino conbussisse et omnibus bonis rebus scilicet mobilibus et immobilibus spoliasse, domos autem proprias eiusdem magistri Pauli super dominam uxorem eiusdem dixerunt combussisse. Datum in crastino diei festivitatis Sancte Trinitatis annò Domini millesimo trecentesimo tredecimo.

Á.: Csák János országbíró, 1313. aug. 1. > I. Károly király, 1315. szept. 24. Dl. 33 568. (NRA. 1505. 23.)
K.: –.

R.: Anjou-oklt. III. 537. szám.

5. 1322. márc. 19.

A boszniai káptalan előtt Cimpa (dict.) István mr. fia: Domonkos mr. megbízza serviens-ét, Sebestyént, az oklevél bemutatóját, hogy a királyi jelenlét előtt márc. 24-én (in oct. medii Quadr.) kezdődő Phile fiai: Pál, Péter és Miklós, valamint unokaöccsük, Lőrinc fia: Lőrinc elleni perében őt képviselje. D. VI. f. prox. an. oct. supradict., a. d. 1322.

Nos capitulum ecclesie Boznensis damus pro memoria, quod magister Dominicus filius magistri Stephani dicti Cimpa coram nobis personaliter comparendo causas suas, quas in octavis medii Quadragesime proxime venturis coram domino rege contra Paulum, Petrum et Nicolaum filios Phile ac Laurentium filium Laurentii nepotem eorum habere dinoscitur, Sebestiano [!] servienti suo exhibitori presencium commisit exsequendas, ratum et firmum habiturus, quitquid per predictum procuratorem suum actum et ordinatum fuerit in causis suis memoratis. Data sexta feria proxima ante octavas supradictas anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo secundo.

E.: Dl. 2093. (NRA. 1506. 24.) Hátoldalán azonos kéz írásával tartalmi összefoglaló, természetes színű, kerek zárópecsét töredéke.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. VI. 493. szám.

6. 1323. jún. 24.

A boszniai kápt. előtt Bich-i Tamás fiai: Jakab, György, Péter és Miklós frater-ük, László nevében is eltiltják atyjukat birtokuk őket illető részének elidegenítésétől, másokat pedig annak megszerzésétől. D. VI. f. in fe. Johannis Bapt., a. d. 1323.

Nos capitulum ecclesie Boznensis damus pro memoria, quod Jacobus, Georgius et Petrus, Nicolaus filii Thome de Bich pro se ipsis et pro Ladizlao fratre eorum personaliter coram nobis constituti dixerunt viva voce, quod patrem eorum prohiberent a venditione vel pignore posicionis porcionis possessionis eorum eos attingentem, et alios quoscumque ab empcone vel quocumque titulo comparacione. Datum sexta feria in festo Beati Johannis Baptiste anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo tertio.

E.: Dl. 2170. (NRA. 1507. 7.) Hátoldalán kerek zárópecsét nyoma.

K.: -.

R.: Anjou-oklt. VII. 297. szám.

7. 1325. márc. 21.

A boszniai káptalan tudatja, hogy [I.] K[ároly] király (H) oklevele szerint Ysip fia János fia: István 12 nemessel esküt tett márc. 20-án (in oct. medii Quadr.) a káptalan előtt a szintén jelen lévő Márton bán fia: Miklós mr. ellenében arról, hogy Miklós vérontást és hatalmakodást követett el István és övéi ellen. A káptalan ezért Vlko-i nemesekkel együtt kötelezte Miklóst, hogy 12 M.-t fizessen János fia: Istvánnak, ebből 6 M.-t ápr. 14-én (in oct. Pasce d.), másik 6 M.-t pedig máj. 1-jén (in oct. B. Georgii mart.) az ország szokásjoga szerint, amit mindkét fél elfogadott. Amennyiben Miklós az első fizetést nem teljesíti, bírság, ha a második időpontban nem fizet, kétszeres büntetés sújtja. D. f. V. prox. p. oct. medii Quadr. prenotatas, a. d. 1325.

Nos capitulum ecclesie Boznensis damus pro memoria, quod cum secundum continentiam litterarum magnifici principis domini K[aroli] incliti regis

Hungarie Stephanus filius Johannis filii Ysyp in octavis medii Quadragesime proxime preteritis contra magistrum Nicolaum filium Martini bani duodecimo se nobilibus prestare debuisset sacramentum coram nobis super eo, ut effusio sanguinis et actus potencialis ex parte ipsius magistri Nicolai ipsi Stephano vel suis facta extitisset. Ipso die adveniente partibus coram nobis comparentibus predictus Stephanus duodecimo se nobilibus coram nobis super premissis articulo prestitit sacramentum, nos vero una cum nobilibus provincie nostre de Vlko ipsi magistro Nicolao terminum solucionis duodecim marcarum in duobus terminis infrascriptis assignavimus, sex videlicet marcas in octavis Pasce Domini iuxta regni consuetudinem, alias vero sex marcas in octavis Beati Georgii martyris proxime subsequentibus prefato Stephano filio Johannis similiter iuxta regni consuetudinem solvere assignavimus, quam ambe partes de bona voluntate assumpserunt ita tamen, quod si primam solucionem non solveret iudicium, si vero secundam penam duppli incurreret ipso facto. Datum feria quinta proxima post octavas medii Quadragesime prenotatas anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo quinto.

E.: Dl. 91 202. (Festetics cs. lt.) Hátoldalán azonos kéz írásával tárgymegjelölés és kerek zárópecsét nyoma látható és egy további, kisebb zárópecsétre utaló bevágások.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. IX. 110. szám.

8. 1325. ápr. 15.

A boszniai káptalan tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően Márton bán fia: Miklós mr.-nek 12 M.-t kellett fizetnie Isyp fia János fia: Istvánnak, ebből 6 M.-t ápr. 14-én (in oct. Pasce d.), a másik 6 M.-t pedig május 1-jén (in oct. B. Georgii mart.). A kitűzött napon a felek megjelentek, István a 12 M. kifizetését elengedte azzal a feltétellel, hogy bármikor az idők folyamán 12 M. értékben Miklós mr.-től bármilyen dolgát kérheti, és azt Miklós a fizetés fejében haladéktalanul átengedni köteles. D. f. II. prox. p. oct. Pasce d., a. eiusdem 1325.

Nos capitulum ecclesie Boznensis damus pro memoria, quod cum secundum

continentiam priorum litterarum nostrarum magister Nicolaus filius Martini bani duodecim marcas in duobus terminis in octavis videlicet Pasce proxime preteritis sex marcas, alias vero sex marcas in octavis Beati Georgii martyris proxime subsequenibus Stephano filio Johannis filii Isyp coram nobis solvere debuisse. Ipso die adveniente partibus coram nobis comparentibus idem Stephanus confessus extitit viva voce, quod ipsas duodecim marcas predicto magistro Nicolao relaxasset tali modo, quod quandocumque processu temporis idem Stephanus quamcumque rem suam iuxta extimationem et valorem duodecim marcarum valentem vellet ab eodem magistro Nicolao impetere, idem magister Nicolaus ipsi Stephano absque occasione aliquali interposita solituum se assumpsit et daturum. Datum feria secunda proxima post octavas Pasce Domini anno eiusdem millesimo trecentesimo vigesimo quinto.

E.: Dl. 91 203. (Festetics cs. lt.) Hátoldalán zárópecsét nyoma, azonos kéz írásával tárgymegjelölés.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. IX. 141. szám.

Megj.: Az említett boszniai oklevél az 1325. márc. 21-i oklevéllel azonos.

9. 1326. jan. 16.

A boszniai káptalan előtt megjelent Péter fia: Fynta ~ Finta atyai frater-ei, Bokch fia: Gergely, Tamás fia: Vida, valamint Miklós fia: Pál Herman-i nemesek jelenlétében, és előadta, hogy szüksége idején atyai nagybátyja, Demeter fia: Demeter halála után anyai unokatestvére, a szintén jelenlévő Benedek fia: Fynta 25 M.-t kifizetett helyette Demeter özvegyének, Jolenth nemes asszonynak hitbér és jegyajándék gyanánt, valamint miután öt rablók kifosztották, ugyanezen Fynta 5 M.-t adott neki ló és ruhák beszerzésére. Mivel ínsége miatt ezeket visszaadni nem tudta, Herman-hoz tartozó Pochl nevű teljes birtokrészét rokonai, Gergely és Vyda beleegyezésével 30 M.-ért elzálogosította Benedek fia: Fyntának a káptalan korábbi oklevele szerint a korábbi oklevél dátumától, Pünkösöd ünnepétől 3 évre, kétszeres büntetéssel, ha az adott határidőben késlekedne a visszafizetéssel.

Mivel az adott határidőre visszaváltani nem tudta, most a kétszeres büntetésért, 60 M.-ért e birtokrészt Benedek fia: Fynta-nak adja örök jogon, szavatosság vállalásával atyja curia-helyének kivételével, amelyet saját lelki üdvéért a Herman-i Szt. György egyházza hagyott. A felek megállapodtak abban, ha Péter fia: Fynta-nak fia vagy fiai születnének, akkor ők a birtokrészt 60 M.-ért visszaválthatják. Erről a kápt. autentikus pecsétjével megerősített oklevelet ad ki. D. f. V. prox. p. oct. Epiph. d., a. eiusdem 1326.

[C]apitulum ecclesie Boznensis omnibus Christi fidelibus tam modernis quam eciam futuris presentem paginam inspecturis salutem in vero Salvatore. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Fynta filio Petri unacum Gregorio filio Bokch et Vyda filio Thome fratribus suis patruelibus necnon Paulo filio Nicolai nobilibus de Herman ab una parte, alio vero Fynta filio Benedicti ex altera coram nobis personaliter comparentibus idem Fynta filius Petri proposuit viva voce, quod quia ipse tempore necessitatum suarum sibi imminencium post mortem Demetrii filii Demetrii patruis sui predictus Fynta filius Benedicti frater suus consobrinus pro dote et rebus parefarnalibus [!] nobilis domine Jolench vocate relicte eiusdem Demetrii viginti quinque marcas pro ipso persolvisset, demumque eodem Fynta filio Petri per latrones spoliato quinque marcas sibi dedisset pro equo et vestimentis comparandis et cum propter suam inopiam sibi reddere hec nequivisset, totam porcionem possessionis sue Pochl vocatam in Herman ipsum contingentem ex consensu et bona voluntate Gregorii et Vyde cognatorum suorum predictorum personaliter comparencium pro suprema pecunie triginta marcarum a data presencium, videlicet a festo Pentecostes usque [a]d terciam revolucionem eiusdem festi annualem mediantibus prioribus litteris nostris patentibus, prefato Fynta filio Benedicti pignori obligasset penam duppli incursum, si ipsum terminum obmitteret in solvendo. Et adveniente itaque termino redemptionis prefatam porcionem predictae possessionis redimere nequivisset coram nobis, utpote debuisset per eundem Fyntam filium Benedicti usque ad presens sine aliquo gravamine expectante. Nunc igitur tam pro suprema pecunie triginta marcarum, quam eciam pro pena duppli, videlicet in toto pro sexaginta marcis, prefatam porcionem possessionis sue preter fundum

curie patris sui, quem pro suis delictis dixit se legasse ecclesie Beati Georgii de Herman antedicto Fynta et per eum suis heredibus heredumque suorum in posterum successoribus dedisset et donasset iure perpetuo possidendam et habendam nostris litteris privilegialibus hec ratificando et confirmando tali condicione interposita, quod si ipsum Fyntam filium Petri filium vel filios habere contingat, tunc prefata porcio possessionis sue persolutis sexaginta marcis devolvetur sibi perpetuo possidenda. In cuius rei testimonium firmitatemque perpetuam presentes appensione sigilli nostri autentici fecimus communiri. Datum feria quinta proxima post octavas Epiphanie Domini anno eiusdem millesimo trecentesimo vigesimo sexto.

Á.: Pécsváradi konvent, 1326. ápr. (Dl. 72 267.) (Bezerédj cs. kámi lt. 1.)

K.: -.

R.: Anjou-oklt. X. 20. szám.

Megj: Az átíró szerint az eredeti oklevél privilégium volt.

10. 1326. febr. 26.

A [boszniai] káptalan előtt Ilana nemes asszony, Radowan-i Péter fia István özvegye megbízta frater-ét, Ysip fia János fia: Istvánt, és serviens-ét, Fekete (Niger) Jánost, az oklevél bemutatóit, Demeter fia: Demetertől Radowan-ból öt megillető hitbére és jegyajándéka megkeresésére, elismerve és megerősítve mindazt, amit ügyében tesznek és végeznek. D. in die medii Quadr., a. d. 1326.

Nos capitulum ecclesie [Boznensis mem]orie commendamus per presentes, quod nobilis domina Ilana vocata relicta Stephani filii Petri de Radowa[n in nostra prese]ncia personaliter constituta dotem suam et res parepharnales [!] sibi a Demetrio filio Demetrii de eadem [Radow]an pervenientes Stephano filio Johannis filii Ysip, fratri suo et Johanni Nigro servienti suo exhibitoribus presencium, cuilibet ipsorum insolidum commisisse exquirendas confessa est viva voce ratum et firmum habitura quitquid per eosdem procuratores suos aut per unum ipsorum actum et finaliter determinatum extiterit in sua causa prenotata. Datum in die medii Quadragesime anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo sexto.

E.: Dl. 91 206. (Festetics cs. lt.) Az oklevél bal felső része hiányos, hátoldalán kerek zárópecsét természetes színű, apró töredéke.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. X. 71. szám.

11. 1327. dec. 1.

A boszniai káptalan előtt Ruch-i András fia: Miklós ínségében kapott segítség fejében örök jogon odaadja Bolk birtokon fekvő birtokrészét frater-e, Tamás hitvesének, a szintén jelen lévő Annus nemes asszonynak, mivel a teljes egészében zálogosított Bolk birtokot Annus a saját házasságba hozott vagyonából váltotta vissza, Miklós pedig a birtokból őt megillető részt nem váltotta ki. D. f. III. prox. an. fe. B. Nicolai conf., a. d. 1327.

Nos capitulum ecclesie Boznensis memorie commendamus per presentes quibus expedit universis, quod Nicolaus filius Andree de Ruch ab una parte, nobilis domina Annus vocata consors Thome fratris eiusdem Nicolai similiter de Ruch ex altera coram nobis personaliter constituti, idem Nicolaus confessus extitit oraculo vive vocis, quod totalem porcionem suam in possessione Bolk vocata sibi attinentem, quia prefata domina Annus cum rebus suis scrinialibus secum adductis a manu extranea pignori ipsam possessionem integraliter Bolk predictam obligatam redemisset, in qua tamen idem Nicolaus porcionem suam in eadem possessione habitam non redimente, prefatam porcionem suam in prehabita possessione Bolko vocate sibi iure congruentem ob favorem dilectionis et proximitatis ipsius domine Annus pretacte, quia sibi in suis necessitatibus impendisset et fecisset cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis eiusdem porcionis universis donasset, dedisset et assignasset et per eam suis heredibus perpetuo et irrevocabiliter possidendam tenendam et habendam. Datum feria tertia proxima ante festum Beati Nicolai confessoris anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo septimo.

E.: Dl. 2464. (NRA. 1507. 16.) Hátlapra nyomott pecsét helyével.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. XI. 557. szám.

12. 1330. szept. 21.

A boszniai káptalan jelenti [I.] Károly királynak (H), hogy Pál országbíró oklevelének megfelelően Gulkum-i György királyi ember társaságában kiküldte tanúbizonyosságul Fábían kóruspapot, akik szept. 12-én (f. IV. prox. p. fe. Nat. virg. glor.) megidéztek Márton bán fia: Miklóst Bogdanfalua falujában Isyp fia János fia: István ellenében okt. 6-ra (oct. B. Michaelis arch.) a királyi jelenlét elé. D. in fe. B. Mathei ap. et ew., a. d. 1330.

Excellentissimo suo Karolo Dei gracia inclito regi Hungarie capitulum ecclesie Boznensis oraciones in Domino. Receptis litteris comitis Pauli iudicis curie vestre ad citandum Nicolaum filium Martini bani cum Georgio de Gulkum homine vestro Fabianum sacerdotem chori nostri pro testimonio transmisimus, qui demum ad nos reversi nobis dixerunt, quod ipsi feria quarta proxima post festum Nativitatis virginis gloriose proxime preteritum prefatum Nicolaum filium Martini bani in villa sua Bogdanfalua vocata contra Stephanum filium Johannis filii Isip citassent ad octavas Beati Michaelis archangeli proxime venturas coram vestra magnitudine comparendi eidem pro termino assignando. Datum in festo Beati Mathei apostoli et ewangelisti anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo.

E.: DI. 91 249. (Festetics cs. lt.) Erősen vízfoltos oklevél, kerek zárópecsét nyoma.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. XIV. 529. szám.

13. 1338. febr. 3.

A boszniai káptalan előtt Aladár fia: Miklós előadta, hogy rokona, Cymba (dict.) István fia: Domonkos inségében öt többször kisegítette, ruházattal és ügyeiben segítette, ezért viszonzásképpen eladja neki 60 M.-ért Posga m.-i Horwathi nevű vásárolt birtokát, ami Oryauicha birtoka mellett fekszik, minden tartozékával és haszonvételeivel együtt, azon határok között, amelyekkel előbb apja, Aladár, majd néhai testvére, Imre birtokolta. Miklós a birtokról szóló okleveleket átadta, Domonkos pedig a teljes összeget kifizette. Erről a káptalan Miklós kérésére Domonkos mr. számára chirographált privilégiumot ad ki. D. in crastino fe. Purif. virg. glor., a. d. 1338.

Capitulum ecclesie Boznensis universis Christi fidelibus presentibus pariter et futuris salutem in Domino sempiternam. Ad universorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod Nicolaus filius Aladarii coram nobis personaliter constitutus confessus est oraculo vive vocis, quod quia magister Dominicus filius Stephani dicti Cymba preceteris proximis suis in suis necessitatibus ipsum fovisset et diligenciam gratuitam, quam pater solet filio exhibere sibi sepius inpendisset in diversis expensis largiendis et a ministracione vestium et diversarum causarum suarum sublevacione ipsum fovisset, tuisset et aluisset, propterque omnia et singula nolens esse in memento tantorum bonorum acceptorum ob recompensacionem omnium premissorum licet plura mereretur, quandam possessionem suam empticiam Horwathi vocatam in comitatu de Posga existentem, circa aliam possessionem suam Oryauicha vocatam adiacentem, quam scilicet possessionem Horvathi prefatus Aladar pater suus pro sexaginta marcis comparasset cum omnibus utilitatibus, usibus et pertinenciis ad eandem universis et sub eisdem metis et metarum limitacionibus, quibus prefatus Aladar pater suus postmodum Emericus frater suus bone memorie postremum vero ipse usque modo possedisset, tenuisset et habuisset cum omnibus instrumentis suis, quibus mediantibus idem pater suus comparasset et vigore eorundem instrumentorum, quorum ad manus suas devoluta extitisset, prefato magistro Dominico filio magistri Stephani dicti Cymba proximo suo receptis tamen ab eodem magistro Dominico sexaginta marcis plene et integre sicut dixit dedisset, contulisset et vendidisset in heredum heredes eiusdem perpetuo et irrevocabiliter ac irrevocabiliter possidendam, tenendam et habendam dando eidem magistro Dominico legandi, vendendi, obligandi et omnia de eadem faciendi, que sibi oportuna viderentur liberam et securam potestatem. In cuius rei memoriam firmitatemque perpetuam ad petitionem eiusdem Nicolai prefato magistro Dominico litteras nostras privilegiales fecimus emanari et alphabeto trium litterarum intercidi. Datum in crastino festi Purificationis virginis gloriose anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo.

E.: Dl. 33 586. (NRA. 1508. 23.) Az oklevél felül chirographált.

K.: –.

14. 1338. júl. 3.

A boszniai káptalan jelenti Osl fia: Miklós Machou-i bánnak, szerémi, Wolko-i, Bodrogh-i, Baranya-i és Bach-i ispánnak, [I.] Károly király (H) által az ő és a nádor személyében e megyékbe kinevezett bírójának, hogy parancslevelének megfelelően Bece fia János fia: Demeter báni ember társaságában kiküldte tanúbizonyosságul Domonkos mr. kanonokot Tuz (dict.) Lőrinc fia: Péter mr. Vizkuz birtoka zálogként való iktatására testvére, Tuz (dict.) Lőrinc fia: Pál mr. számára, azzal a megkötéssel, hogy ha ez a birtok az 52 M. értéket nem érné el, akkor a maradékot Péter mr. Pukur-ban lévő birtokrészből kell kiegészíteni. A báni ember és a káptalan tanúbizonyossága júl. 8-án (in quind. fe. B. Johannis Bapt.) Vizkuz és Pukur birtokra kimentek, a bán által kijelölt nemes fogott bírák – Pál mr. érdekében Pasga-i István fia: Marcell, illetve Péter mr. érdekében Tyboldus fia Miklós fia: János és Roh fia: János – segítségével egy földrészt, amely Pukur és Malaka között fekszik Marcell prédiúmával együtt Pál mr. szőlői alatt, a Pukur birtokhoz tartozó három szőlőművessel együtt Péter mr. személyében Ozrihna fia: Jakab – Péter mr. szerviense, procurator-a, és Pukur-i officialisa – az 52 M.-ért az előbbi nemesek előtt zálogul lekötötte, miután Jakab jelenlétében a hj. megtörtént. D. in fe. B. Margarete virg., a. d. 1338.

Magnifico et potenti viro domino Nicolao filio Osl bano de Machou et comiti Syrimiensi, de Wolko, de Bodrogh, de Baranya, de Bach ac per excellentissimum principem dominum Karolum, Dei gracia illustrem regem Hungarie, iudici in eisdem in persona sua regia et palatini deputato, capitulum ecclesie Boznensis inclinacionem cum sumpma reverencia et honore. Receptis litteris vestre magnitudinis honore cum decenti ad statuendam et assignandam possessionariam porcionem magistri Petri filii Laurencii dicti Tuz in Vizkuz habitam vel si ipsa possessionaria porcio ad valorem quinquaginta duarum marcarum se non extenderet extunc de possessionariis porcionibus eiusdem magistri Petri in Pukur habitis et existentibus tantaque pro predicta pecunia quantitate valore mediante extimatione proborum virorum inferius annotatorum magistro Paulo filio Laurencii dicti Tuz fratri prefati magistri Petri ad quod se dem [!] magister Petrus similiter obligasset sicut plenius et expressius in eisdem litteris vestris vidimus

contineri, iuxtaque earumdem continenciam cum Marcello filio Stephani de Pasga pro eodem magistro Paulo, Johanne filio Nicolai filii Tyboldi et Johanne filio Roh pro prefato magistro Petro per vos datis et assignatis discretum virum magistrum Dominicum socium et concanonicum nostrum ad exsequenda premissa pro testimonio transmisimus, qui postmodum ad reversi nobis concorditer retulerunt, quod cum ipsi in quindenis festi Beati Johannis Baptiste proxime preteritis unacum predictis nobilibus partibus ad hoc deputatis in presencia Demetrii filii Johannis filii Bece homine vestro ambabus partibus ad hoc deputato ad faciem dictarum possessionem Vizkuz et unam particulam terre inter Pukur et Malaka iacentem cum predio Marcelli sub eisdem vineis magistri Pauli cum tribus cultoribus vinearum in eadem Pukur habitis et existentibus pro ipsis quinquaginta duabus marcis cum Jacobo filio Ozrihna serviente et procuratore eiusdem magistri Petri per ipsum ad hoc destinato et officiale suo de eadem Pukur reambulassent, quiquidem Jacobus predictas possessionarias porciones sepefato magistro Paulo fratre eiusdem magistri Petri in persona eiusdem magistri Petri domini sui pro illis quinquaginta duabus marcis coram predictis nobilibus pignori obligasset. Datum in festo Beate Margarete virginis anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo octavo.

E.: Dl. 99 971. (Batthyány cs. Acta antiqua. Peker 5. 1. 3.) Hátoldalán újkori kézírással tárgymegjelölés, hátlapra nyomott pecsét töredékei.

K.: -.

15. 1340. okt. 25.

A boszniai káptalan előtt Bekuu, Pousa mr. Karaso-i c. és Golombuch-i várnagy famulusa, ura, Pousa mr. nevében, annak ügyvédvalló oklevelével felhatalmazva eltiltja a jelenlévő Bor fia: Jánost és Adorjánt, valamint Nagy Simon fia: Pétert és Nagy Simon fia Boko fia: Tamást és Istvánt Erdeuzad-ban lévő birtokaik bármiféle elidegenítésétől, másokat pedig, különösen Márton bán fia Pál mr. fia: Mihály mr.-t, annak megvételeitől vagy átvételétől, mivel a teljes Erdeuzad birtok atyafiság és nemzetség jogán leginkább őt illeti meg, mivel Bor fiaival rokonságban van, valamint Erdeuzad birtokot ezen Bor fiaival birtokosztályban bírja. D. f. IV. prox. an. fe. B. Demetrii mart., a. d. 1340.

Nos capitulum ecclesie Boznensis damus pro memoria, quod Bekuu, famulus magistri Posa comitis de Karaso et castellani de Golombuch vice et nomine eiusdem magistri Posa domini sui cum litteris procuratoriis eiusdem ad nostram accedendo presenciam Johannem et Adryanum filios Bor facie ad faciem item Petrum filium Symonis Magni et Thomam et Stephanum filios Boko filii eiusdem Symonis Magni a vendicione, inpignoracione et qualicumque alienacione possessionum eorumdem in Erdeuzad ipsos contingencium si quas prius vendidissent vel inpignorassent vel eciam illas quas nunc vendere vel inpignorare intenderent, alios vero universos et singulos ab empcione et recepcione verbo eiusdem magistri Posa domini sui inhibuit coram nobis specialiter vero magistrum Mychaelem filium magistri Pauli filii Martini bani pretendens talem rationem, quod tota prefata possessio Erdeuzad ratione generationis, ymo ratione fraternitatis prefato magistro Pose domino suo magis attineret quam aliis quibuslibet, cum idem magister Posa cum eisdem filiis Bor existat in secunda linea generationis, et tum eadem possessio Erdeuzad cum predictis filiis Bor adhuc existat in divisa. Datum feria quarta proxima ante festum Beati Demetrii martyris anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo.

E.: Dl. 40 845. (Múz. Ta. 1920. 12.) Hátoldalán azonos kéz írásával tárgymegjelölés, kerek zárópecsét nyoma.

K.: -.

R.: Anjou-oklt. XXIV. 614. szám.

16. 1341. márc. 9.

A boszniai káptalan jelenti [I.] Károly királynak (H), hogy 1341. jan. 25-i parancslevelének megfelelően – amelyet a káptalan oklevelében átírt – Lőrinc fia: Pál mr. királyi ember társaságában kiküldte tanúbizonyságul István mr. éneklőkanonokot, akik márc. 1-jén (f. V. prox. an. domin. Remin.) a szomszédokat a Baranya m.-i Geethmunustura ~ Geethmonustora birtokon összehívva Ormand-i Benedek fiai: Péter és János, ill. Ormand-i István fia: Kozma, Moysa birtok részéről Hedreh fiai: Jakab, János és Hedreh, a pécsi káptalan Merse birtoka részéről Pál

egykori Macho-i bán fia: János prépost jelenlétében hj.-t végeztek a székszárdi konvent Lypolthlaka és Hermanerde birtokai, a [pécs]váradai konvent Dalyuk birtoka, Henrik bán fia: Herceg (dict.) Péter mr. Donoch birtoka, Weyk-i János fiai: István, Miklós és Mihály, ill. Weyk-i Pál fia: Miklós Weyk birtoka, Péter fia: Tamás mr. Lak birtoka, Fekete (Niger) János Fylipfuld birtoka, Imre fiai: Tewtus és Wezeus Odus nevű birtoka felől, majd azt Tamás erdélyi vajdának iktatták örök jogon való birtoklásra. D. f. VI. prox. an. domin. Oculi, a. vero supradict. [1341.]

Excellentissimo domino suo Karolo Dei gracia illustri regi Hungarie capitulum ecclesie Boznensis oraciones in Domino. Litteras vestre serenitatis honore quo decuit recepimus in hec verba.

Karolus Dei gracia rex Hungarie fidelibus suis capitulo ecclesie Boznensis salutem et gratiam. Cum nos anno Dominice incarnationis millesimo trecentesimo tricesimo nono in octavis festi Assensionis Domini magnifico viro Thome woyvode Transsilvano dilecto et fideli proximo nostro quandam possessionem nostram Geethmunustura vocatam cum patronatu monasterii eiusdem in comitatu de Baranya prope fluvium Danobii in confinitate possessionis nostre Danouch vocate existentem pro suis fidelitatibus et fidelium servitorum meritis duxerimus conferendam, fidelitati vestre firmiter et districte precipientes mandamus per presentes, quatenus receptis presentibus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Paulus filius Laurencii homo noster accedat ad faciem eiusdem possessionis, et reambulet eandem per veteres metas et antiquas vicinis et conmetaneis circumquaque existentibus legitime factis statuatur eidem Thome woyvode perpetuo possidendam, si non fuerit contradictum, contradictores vero si qui fuerint, ad nostram citet presenciam ad terminum competentem contra Thomam woyvodam prenotatum et post hec seriem premissorum cum cursibus metarum ac citatorum nominibus, si qui fuerint et termino assignato nobis fideliter rescribatis. Datum in Wisegrad in festo Conversionis Sancti Pauli anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo.

Nos igitur vestre magnitudinis preceptis semper parere cupientes ut tenemur, cum prefato magistro Paulo filio Laurencii homine vestre celsitudinis discretum

virum magistrum Stephanum cantorem ecclesie nostre socium et concanonicum nostrum ad exsequenda premissa duximus destinandum, qui demum ad nos reversi nobis concorditer retulerunt, quod cum ipsi feria quinta proxima ante dominicam Reminiscere proxime preteritam ad faciem dicte possessionis Geethmonustora vocatam in comitatu de Baranya existentem et eandem universis et singulis vicinis et conmetaneis eiusdem possessionis legitime convocatis accessissent et presentibus Petro et Johanne filiis Benedicti de Ormand, Cosma filio Stephani de eadem Ormand et ex parte possessionis Moysa Jacobo, Johanne et Hedreh filiis Hedreh, inde ex parte possessionis honorabili capituli Quinqueecclesiensis Merse vocate discreto viro Johanne preposito filio Pauli quondam bani de Macho, ex parte dicti capituli, post hec ex parte possessionis conventus monasterii Saxardiensis Lypolthlaka et Hermanerde vocate, exinde ex parte possessionis conventus monasterii Varadiensis Dalyuk vocate, inde ex parte possessionis nobilis viri magistri Petri dicti Herceg filii Henrici bani Donoch vocate, abhinc ex parte possessionum Stephani, Nicolai et Mychaelis filiorum Johannis de Weyk ac Nicolai filii Pauli similiter de Weyk vocate, exhinc ex parte possessionis nobilis viri magistri Thome filii Petri Lak vocate, inde ex parte possessionis Johannis Nigri Fylipfulde vocate, abhinc ex parte possessionis Tewtus et Vezeus filiorum Emerici Odus vocate per veras et antiquas metas sub quibus hactenus habita fuisset et possessa reambulassent reambulatumque prefato magnifico viro domino Thome voyvoda Transsilvano statuissent perpetuo possidendam nullo penitus contradictore existente. Datum feria sexta proxima ante dominicam Oculi anno vero supradicto.

E.: Dl. 87 118. (Hg. Esterházy cs. lt. 35. A. 4.) A hártján természetes színű, kerek hátlapi pecsét apró töredéke, újkori kéz írásával tárgymegjelölés.

K.: –.

R.: Anjou-oklt. XXV. 151. szám.

Megj.: I. Károly király 1341. jan. 25-i oklevele is kiadatlan, magyar nyelvű regesztáját l. Anjou-oklt. XXV. 76. szám.

17. 1343. febr. 2.

A boszniai káptalan előtt Herbord fia: János elmondja, hogy ő és Vasadi-i Máté fia: György jelenlévő m.-beli fogott bírák segítségével megegyeztek, hogy Máté

fia: György visszavonja kijelentését, miszerint Herbord fia: Jánost vádolja testvére, Tamás meggyilkolásával, és György lemond bármiféle kártételről, ami a per folyamán keletkezett. Ha pedig valaki ezen ügyből kifolyólag perbe hívná Herbord fia: Jánost és utódait, akkor Máté fia: György, utódai és rokonai kötelesek őket szavatolni. D. in fe. Purif. virg. glor., a. d. 1343.

Nos capitulum ecclesie Boznensis memorie commendamus per presentes, quod Georgius filius Matthei de Vasadi ab una parte, item Johannes filius Herbordi parte ab altera coram nobis personaliter comparendo idem Johannes confessus est oraculo vive vocis, quod quia ipse in morte et homicidio Thome fratris eiusdem Georgii uterini reum se eum cognoscendo ad plenariam emendam et satisfactionem coram Deo et hominibus cupiens provocare, per compositionem et ordinationem multorum proborum virorum conprovincialium personaliter existencium tam super predicta morte et homicidio dicti Thome, quam super dampnis rerum et quorumlibet iudiciorum in eodem facto contra eundem Georgium convictorum ad perpetue pacis et concordie unione taliter devenissent, immo devenerunt coram nobis tali modo, quod idem Georgius filius Mathei super eundem Johannem filium Herbordi plenum et integrum homicidium iamdicti Thome fratris sui uterini confessus est recepisse, idcirco tam ipsum Johannem filium Herbordi, quam suos heredes heredumque suorum in posterum successores tam super dicto homicidio, quam dampnis rerum vel iudiciorum quorumlibet contra eundem devictorum reddidisset, imo reddidit penitus et per omnia satisfactum atque absolutum tali vinculo mediante, quod quicumque prefatum Johannem filium Herbordi vel suos heredes aut heredum suorum successores ratione premissi homicidii vel cuius suis gravaminis rerum aut iudiciorum infestare atemptaret temporis in processu, ipse Georgius filius Mathei et sui heredes proximi et cognati expedire tenerentur propriis ipsorum laboribus et expensis. Datum in festo Purificationis virginis gloriose anno Domini millesimo trecentesimo quadragésimo tertio.

E.: SNA. Zay cs. ugróci (Uhrovec) lt. D. 1. 28. (Df. 265 856.) Hátlapra nyomott pecsét helyével.
K.: –.

R.: Anjou-oklt. XXVII. 52. szám.

Melléklet

A boszniai káptalan oklevelei (1300–1353)

Az oklevelek datálása	Levéltári jelzet	Fennmaradási forma	Kiadások, regeszták
(1300. ápr. 30. előtt)	in Df. 265 822.	Tá., 1300	K.: W. X. 382.; Smič. VII. 379.
1303. aug. 6.	Df. 289 192.	E., Má.	K.: Theiner I. 403. R.: Smič. VIII. 55.; Reg. Slov. I. 121.; Anjou-oklt. I. 432. szám
1305. okt. 13.	Dl. 1692.	E.	R.: Anjou-oklt. I. 773. szám
1306. júl. 6.	Dl. 86 898. Dl. 4481.	E. Tá., 1355	R.: Anjou-oklt. II. 46. szám
1307. dec. 6.	Df. 265 826. Df. 265 824.	Á., 1375 Tá., 1354	R.: Anjou-oklt. II. 266. szám
1310. okt. 9.	Dl. 1758.	E.	K.: AO. I. 212–213.; Smič. VIII. 265. R.: Anjou-oklt. II. 973. szám
(1311. máj. 10. előtt)	in Dl. 34 096.	Tá., 1311	K.: Smič. VIII. 279–280.
[1311.] máj. 15.	Dl. 34 096.	E	K.: Smič. VIII. 281. R.: Anjou-oklt. III. 61. szám
(1312. nov. 18. után)	in Dl. 33 568.	Tá., 1313	
1313. jún. 11.	Dl. 33 568.	Á., 1313	R.: Anjou-oklt. III. 537. szám
1318. nov. 11.	Dl. 1933.	E.	K.: AO. I. 486.; Smič. VIII. 513–514. R.: Anjou-oklt. V. 300. szám
1319. júl. 23.	Dl. 1971.	E.	K.: Smič. VIII. 581. R.: Anjou-oklt. V. 541. szám
1319. okt. 11.	Dl. 1977.	E.	K.: AO. I. 534–535.; Smič. VIII. 542–543. R.: Anjou-oklt. V. 606. szám

1321. febr. 22.	Df. 283 670. Df. 286 775. Df. 230 305.	Á., 1322 Á., 1322 Á., 1322	K.: AO. I. 599–600.; Smič. IX. 6–7. R.: Anjou-oklt. VI. 44. szám
1322. márc. 19.	Dl. 2093.	E.	R.: Anjou-oklt. VI. 493. szám
(1322. máj. 30. előtt)	in Dl. 72 267.	Tá., 1326	
1323. jún. 24.	Dl. 2170.	E.	R.: Anjou-oklt. VII. 297. szám
1323. szept. 1.	Dl. 91 196.	E.	K.: AO. II. 85.; Smič. IX. 131–132. R.: Anjou-oklt. VII. 436. szám
1323. szept. 28.	Dl. 2218.	Á., 1324	K.: AO. II. 87–88.; Smič. IX. 136. R.: Anjou-oklt. VII. 483. szám
(1323. okt. 5. előtt)	in Dl. 33 736. in Dl. 33 575.	Tá., 1323 Tá., 1323	K.: Smič. IX. 159–162.
(1323. dec. 10. előtt)	in Dl. 2080. in Dl. 33 572.	Tá., 1323 Tá., 1323	K.: Smič. IX. 153. R.: Anjou-oklt. VII. 644. szám
(1323. dec. 10. előtt)	in Dl. 2080. in Dl. 33 572.	Tá., 1323 Tá., 1323	K.: Smič. IX. 153. R.: Anjou-oklt. VII. 645. szám
1324. jan. 10.	Dl. 33 574.	E.	K.: Smič. IX. 169–170., R.: Anjou-oklt. VIII. 13. szám
1324. szept. 4.	Dl. 2257.	E.	K.: AO. II. 156–157.; Smič. IX. 202–203. R.: Anjou-oklt. VIII. 395. szám
1325. márc. 21.	Dl. 91 202. Dl. 91 203.	E. Tá., 1325	R.: Anjou-oklt. IX. 110. szám
1325. ápr. 15.	Dl. 91 203.	E.	R.: Anjou-oklt. IX. 141. szám
1325. aug. 1.	Dl. 87 956.	Tá., 1354	R.: ZsO. IV. 250. szám; Anjou- oklt. IX. 347. szám
1325. aug. 16.	Dl. 87 596.	Tá., 1361	R.: ZsO. IV. 249. szám; Anjou- oklt. IX. 362. szám
1325. aug. 16.	Dl. 87 956.	Tá., 1413	R.: ZsO. IV. 251. szám; Anjou- oklt. IX. 361. szám
1326. jan. 16.	Dl. 72 267.	Á., 1326	R.: Anjou-oklt. X. 20. szám
1326. febr. 6.	Dl. 2351.	Á., 1377	K.: AO. II. 236–237.; Smič. IX. 278. R.: Anjou-oklt. X. 48. szám
1326. febr. 26.	Dl. 91 206.	E.	R.: Anjou-oklt. X. 71. szám

1327. szept. 8.	Dl. 86 241. Dl. 86 321. in Dl. 86 241. in Dl. 86 321.	Tá., 1408 Tá., 1408 Tá., 1328 Tá., 1328	R.: Anjou-oklt. XI. 430. szám
1327. nov. 18.	Dl. 2463.	E.	K.: AO. II. 333–335.; Smič. IX. 369–370. R.: Anjou-oklt. XI. 532. szám
1327. dec. 1.	Dl. 2464.	E.	R.: Anjou-oklt. XI. 557. szám
1328. szept. 13.	Dl. 86 241. Dl. 86 321.	Tá., 1408 Tá., 1408	R.: Anjou-oklt. XII. 407. szám
1329. szept. 18.	Dl. 40 560.	E.	K.: AO. II. 431.; Smič. IX. 488. (1328. szept. 18-i keltezéssel) R.: Anjou-oklt. XIII. 511. szám
1329. nov. 18.	Dl. 91 243.	E.	K.: AO. II. 477. R.: Anjou-oklt. XIII. 601. szám
(1329. dec. 2. előtt)	in Dl. 91 245.	Tá., 1330	
(1330. jan. 13. után)	in Dl. 91 245.	Tá., 1330	R.: Anjou-oklt. XIV. 37. szám
1330. szept. 12.	Df. 260 594.	E.	K.: Bánffy I. 62–63. (1330. szept. 13-i keltezéssel) R.: Anjou-oklt. XIV. 514. szám
1330. szept. 21.	Dl. 91 249.	E.	R.: Anjou-oklt. XIV. 529. szám
1331. aug. 24.	Dl. 87 956.	Tá., 1413	R.: ZsO. IV. 251. szám; Anjou-oklt. XV. 336. szám
1332. márc. 20.	Df. 260 596. in Df. 260 597.	E. Tá., 1332	K.: Bánffy I. 69–70.
1333. márc. 11.	Dl. 65 745.	E.	K.: Vjesnik 1906. 165.; Bánffy I. 73–74.; Smič. X. 86–87. R.: Balassa 36.; Anjou-oklt. XVII. 111. szám
1333. júl. 3.	Dl. 76 474. Dl. 76 493.	E. Á., 1334	K.: Z. I. 416–417.; Smič. X. 111–112. R.: Anjou-oklt. XVII. 335. szám

1333. szept. 15.	Dl. 2790.	Tá., 1349	K.: F. IX/1. 718–734.; Smič. XI. 509–510. R.: Anjou-oklt. XVII. 429. szám
1335. júl. 13.	Dl. 87 956.	Tá., 1413	R.: ZsO. IV. 250. szám; Anjou-oklt. XIX. 435. szám
(1337. szept. 15. előtt)	in Dl. 3373.	Tá., 1338	K.: Smič. X. 400–406.
1338. febr. 3.	Dl. 33 586.	E.	
1338. júl. 13.	Dl. 99 971.	E.	
1339. febr. 21.	Dl. 86 241. Dl. 86 321.	Tá., 1408 Tá., 1408	R.: Anjou-oklt. XXIII. 97. szám
[1339.] máj. 13.	Dl. 33 588.	E.	K.: Smič. X. 460–461. R.: Anjou-oklt. XXIII. 280. szám
1339. júl. 3.	Dl. 40 806.	Á., 1339	K.: HO. V. 111–116.; Smič. X. 470–471. R.: Anjou-oklt. XXIII. 398. szám
1340. máj. 10.	Dl. 3308.	E.	K.: AO. IV. 21–23.; Smič. X. 549–551. R.: Wertner, Nemzetségek I. 231.; Wertner M., Száz. 1897. 913.; Acta Bosnae 24.; Anjou-oklt. XXIV. 302. szám
1340. okt. 25.	Dl. 40 845.	E.	R.: Anjou-oklt. XXIV. 614. szám
1341. márc. 9.	Dl. 87 118.	E.	R.: Anjou-oklt. XXV. 151. szám
(1341. nov. 11. előtt)	in Dl. 40 869.	Tá., 1341	K.: Smič. X. 645–646. R.: Anjou-oklt. XXV. 787. szám
1341. nov. 11.	Dl. 40 869.	E.	K.: Smič. X. 645–646. R.: Anjou-oklt. XXV. 788. szám
1343. febr. 2.	Df. 265 856.	E.	R.: Anjou-oklt. XXVII. 52. szám
1344. máj. 1.	Dl. 3687.	E.	K.: AO. IV. 413–414.; Smič. XI. 130.
(1345. jan. 8. előtt)	in Dl. 41 058.	Tá., 1345	K.: AO. V. 144–145.; Smič. XI. 184–186.
1345. máj. 7.	Dl. 71 955a.	Tá., 1345	

1346. febr. 16.	Dl. 41 058.	Á., 1347	K.: AO. V. 143–147.; Smič. XI. 271–272.
1346.	Dl. 9121.	Tá., 1367	R.: ZsO. III. 103. szám
1347. okt. 8.	Df. 230 410.	E.	K.: Smič. XI. 401–402.
(1347. okt. 28. előtt)	Df. 218 554.	Tá., 1347	K.: Smič. XI. 415–416.
1347. nov. 1.	Dl. 41060.	E.	K.: Smič. XI. 416–417.
(1348. márc. 13. után)	in Dl. 2790.	Tá., 1349	K.: F. IX/1. 718–734.; Smič. XI. 508–517.
(1348. máj. 15. után)	in Dl. 2790.	Tá., 1349	K.: F. IX/1. 718–734.; Smič. XI. 508–517.
(1348. dec. 8. után)	in Dl. 2790.	Tá., 1349	K.: F. IX/1. 718–734.; Smič. XI. 508–517.
1350. jan. 22.	Dl. 4108.	E.	K.: AO. V. 352–354.; Smič. XI. 568–570.
(1353. febr. 27. előtt)	in Df. 265 824.	Tá., 1354	
(1353. aug. 12. előtt)	in Dl. 41 217.	Tá., 1353	K.: Smič. XII. 192–193.
(1353. nov. 25. előtt)	in Df. 265 824.	Tá., 1354	

Unpublished charters of the Bosnian chapter

The Bosnian bishopric was mentioned in charters of the 11th century first time. There are debates whether it belonged to the Roman Catholic or the Byzantian church. In the 12th century more and more bogumil heretics migrated to Bosnia, meanwhile the Hungarian kings began to pay attention to that area because of the lesser Byzantian influence. In the end of the 12th and in the beginning of the 13th century Pope Innocent III and the Hungarian kings together fought against the Bosnian heretics, and they tried to introduce ecclesiastical and secular consolidation in these areas.

Black friars were the first bishops of Hungarian Bosnia due to heretical danger, in 1238 a new chapter was organized and the construction of the cathedral began in Brdo in the region of the present-day Sarajevo. In 1247 however the bishop and his chapter had to escape because of the growing number of heretics, thus they settled down in Diakóvár (Valkó county) which was given to them by Duke Kálmán in the second half of the 1230s. After the loss of their Bosnian territories the bishops improved their lands in Valkó county to a bishopric, thus they managed to remain the members of the prelate.

The Bosnian chapter issued charters as well. They served as „*loca credibilia*” which at that time were the equivalent of the Western European notarys. There are data about the activity of this chapter since 1293, its first charters remained since 1300. Beside the list of the charters of the first 50 years, this essay contains the short summaries and the original latin versions of 17 unpublished charters.